

PSEAP

Polskie Stowarzyszenie
Ekonomicznej Analizy Prawa

VI Cykl Seminariów PSEAP
Spotkanie nr 1/2012/2013
24.10.2012

**EFEKTYWNY MODEL PRAWNY REGULACJI POSTĘPOWANIA
UPADŁOŚCIOWEGO OSÓB FIZYCZNYCH NIEPROWADZĄCYCH
DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ W ŚWIETLE EKONOMICZNEJ ANALIZY
PRAWA**

adw. Justyna Wilczyńska-Baraniak (DLA Piper Wiaterski, Instytut Nauk Prawnych PAN)

1. Cel referatu

W obszarze upadłości przedsiębiorstw reprezentowane jest podejście tradycyjne, wpisujące się w nurt ekonomii pozytywnej, zgodnie z którym przebieg postępowania upadłościowego powinien być uregulowany aktem prawnym, jakim jest prawo upadłościowe. Z drugiej strony, grupa teorii normatywnych próbuje znaleźć odpowiedź na pytanie: co należałoby zmienić, aby postępowanie upadłościowe było bardziej efektywne? W oparciu o powyższe koncepcje odpowiem na pytanie, czy również w upadłości konsumentów tworząc efektywny model upadłości należy odwoływać się do uznanych i obecnie stosowanych w prawie upadłościowym założeń, czy też opowiedzieć się za jak najszerzym zastosowaniem w postępowaniu upadłościowym konsumentów zasad rynkowych, umożliwiających stronom uwikłanym w proces upadłości rozwiązanie tego problemu samodzielnie.

2. Zastosowana metoda

Ekonomiczna analiza prawa upadłości osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej, wykorzystująca instytucjonalne rozwiązania w obszarze upadłości przedsiębiorstw, powinna być stosowana dopiero po zweryfikowaniu niedoskonałości obecnej regulacji prawa upadłości osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej. Z tego względu w pierwszej kolejności omówię niedoskonałości w funkcjonowaniu regulacji prawnej upadłości osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej przy zastosowaniu metody komparatystycznej, pozwalającej na porównanie ww. regulacji z regulacją upadłości przedsiębiorców. Następnie przedstawię instytucjonalne rozwiązania prezentowane w obszarze upadłości przedsiębiorstw: podejście tradycyjne wpisujące się w nurt ekonomii pozytywnej oraz teorie normatywne (tzw. kontraktualizm), w oparciu o które wskażę, które z zasad prezentowanych w ramach poszczególnych koncepcji mogłyby zostać wykorzystane w prawnym modelu regulacji postępowania upadłościowego osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej. Ze względu na uregulowanie systemowe tj. uregulowanie postępowania upadłościowego osób fizycznych jako postępowania odrębnego w ustawie z dnia 28 lutego 2003 roku - Prawo upadłościowe i naprawcze (Dz. U. Nr 60, poz. 535) taka analiza niedoskonałości regulacji prawnej upadłości konsumentów jest niezbędna, aczkolwiek należy mieć na względzie, że instytucja upadłości przedsiębiorców nie pozwala na pełną analogię do upadłości konsumenta.

3. Wnioski

Upadłość osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej powinna być uregulowana aktem prawnym (podejście tradycyjne wpisujące się w nurt ekonomii pozytywnej), jednak w ramach tego aktu prawnego dopuszczalne byłoby przyjęcie zasad prezentowanych w ramach teorii normatywnych upadłości przedsiębiorstw.